

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XCIII [i. e. XCIV]. Confessio an sit neceßaria iure diuino?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

baptizamur, similitudini mortis Christi conformamur: at Christum oportuit semel tantum crucifigi; ergo & nos semel Pœnitentiâ baptismali renouari. Sic intelligitur hoc *Heb. 10.* Non relinqui hostiam, id est, non alium fore Christum crucifigendum. Ita Chryl. Amb. Istud: *Peccatum ad mortem*, dicitur, pericuerans ad mortem: Ita *Aug. l. de corrept. & grat. c. 12 Amb. &c.* Et pro tali; ait Hieron *l. 1. contra Iovin.* difficulter exauditur oratio: *Quis autem scit, ait, fratrem peccare ad mortem.*

Q V Æ S T I O X C I I I.

Contritio ex timore pœnæ num bona sit?

LUTHERVS initio docuit Timorem seruilem (quo solus pœnæ metu à peccato abstinetur, aut de coletur) facere hypocritas, & magis peccatores.

LUTHERANI ceteri, & CALVINIANI affirmât vtilem esse, vt initium pœnitentiæ.

SVADET Lutherus istis, in *serm. de pœnit. & in assert. art. 6.* 1. Contritio ex metu legis violenta est, vt extorta; ideo auget peccatum; quia remoto mandato placet peccatum. 2. Odium peccati, ortum ex metu, non est verum odium; sed verum est, quod ex amore iustitiæ oritur. Vnde illud non promanat ex sincero corde; ideo hypocritam facit. 3. Quia timor seruilis est inordinatus; cum pœnam magis, quam culpam timeat.

AVTOR. Ex Timore pœnarum orta contritio, est bona. 1. Teste Sacra Scriptura: quæ docet timorem seruilem præcedere dilectioni in conuertendis: ideoque incutit timorem, vt pœnitentiâ meditentur conscii: Et illum à Deo inspirari asserit. 2. Ita Traditio Ecclesiæ, sanctique Patres. 3. Ratio: Quia naturale est timere malum Gehennæ, quod accidere potest. Deinde aut voluntatē, aut opus coërcet à malo: quod bonum. Demum ille timor est vnum è

7. donis S. Spiritus, vt initium sapientiæ. Ita S. Patres,

DICO AD I. Non est coactum, quod deliberato suscipitur ac liberè; vt hic timor, vt pote à Deo inspiratus; Deus autem non potest autor esse peccati vel hypocritis. Quod si is solum opus impediatur peccati, bonus est, sed non contritio; si & opus & Voluntatem, contritio fit.

AD II. Dolor de peccatis ob timorem non est perfectum odium; ideo id vocamus Attritionem, non Contritionem.

AD III Imperfectus est, vt incipiens ab imperfectis ad perfectiora peruenturus. Et seruilliter timentes, mali sunt; nō ipse timor seruilis, quia etsi sit in peccatore; non tamen est peccatum, aut causa peccati; sed obstaculum peccandi.

Q V Æ S T I O X C I V.

Confessio an sit necessaria iure diuino coram Sacerdote?

LUTHERVS *l. Capt. Babyl. e. de pœn.* Confessio seculi est utilis, ac necessaria; Sed 1. Probari nequit ex Scripturis. 2. Necesse non est confiteri omnia Sacerdotibus. 3. Reprobatur circumstantiarum Confessionem. 4. In *Serm. de pœn.* Confitenda esse non Venialia; nec Moralia omnia; sed tantum manifestè mortalia; Alioquin, *art. 9.* nihil relinquitur Deo ignoscendum. 5. In *serm. de Confess.* anno 1519. Confessionem Sacerdotibus fieri solutam, esse à Papa institutam solo Melancht. in *Conf. Aug.* Enumerationem peccatorum esse omnium impossibilem.

II. CALVINVS *Instit. l. 3. c. 4 §. 7.* *Miror quâ fronte ausit contendere, Confessionem Iuris esse diuinam. Cuius equidem vetustissimum usum esse fatemur; sed quem facile euincere possumus suis liberum.* Et §. 11. Confessionem Generalem admittit Ministro faciendam in Ecclesia; Et §. 12. Priuatam quoque coram Pastore, cum quis sic angitur, vt explicare conscientiam solus

Solus non queat. Et, §. 19. Confessionem auricularem, rem adeo pestilentem, totque nominibus Ecclesie noxiam damnamus, ac sublatam e medio cupimus.

III. KEMNITIVS Confessione generali & pœnitentis instructione contentus est. Sic & Brentius in Conf. wittenberg. artic. 11.

SVASIONES eorum infra subiiciemus.

RATIO. I. Confessio in S. Scriptura significat variè. 1. Laudem Dei. *Ps. 9. Confitebor tibi Domine Rex & collaudabo. &c.* 2. Gratiarum actionem. *Mat. 11. 3. Professionem fidei Rom. 10. v. 10.* 4. Protectionem Veritatis. *Ioann. 1. v. 20.* 5. Explicationem culpæ. *Ps. 31. v. 5.*

Et hæc fit variè: 1. Solj Deo ob solam spem veniæ; 2. Solis hominibus, ob alias causas. 3. Deo simul & homini. *Vt Io. 7. Fili, da gloriam Domino, & confite-re mihi, quid feceris.*

Et hæc quadruplex est: *Generalis* in publico & in genere: *Publica* discretata fit speciatim coram pluribus. *Auricularis* discretata fit in specie Sacerdoti coram teste Deo. *Estq; hæc priorum peccatorum manifestatio, suiq; accusatio, coram Sacerdote, cum spe veniæ, facta ab pœnitente ipsomet. Ecce genus, Obiectum, Causam.*

II. INSTITVTIO Confessionis Sacramentalis facta. 1. *Non in lege natura:* Quia nulla vnquam gens ante Christum tenebatur ad eam. Quæ tamen facta proditur, ea fiebat in ordine ad Deum solū; *vt Gen. 2. & 3. Job. 32. Sic S. Amb.* 2. *Non in lege Mosaica:* Quia Lex nihil addit ad perfectum; nullum enim Sacramentum operabatur ex opere operato. *Io. 7. agitur de Confessione iudiciali, criminali & publica, idque de vno facto.* 3. *Nec S. Iacobus* eam instituere potuit, vt Minister Christi. Sacramenta enim instituere so-

lius Christi erat: Et quia Vniuersali Lege vniuersalem Ecclesiam non potuit obligare, vt Vicarius vnus Generalis Petrus. *D. Tho. 3. q. 46. a. 2.* Promulgauit tamen eã vt Apostolus: & haud dubiè eius cohortationi obeditum est: sicque & vsitauit; Vt & ceteri Apostoli.

4. *Nec Vniuersalis Ecclesia* instituit; sed accepit *Institutam* immediatè à Christo: Ita *Conc. Trid. Sess 7 c. 1. Tert. Cypr. &c.* Præceptã vero tenemus *Ioan. 20.* vbi Dominus dedit absoluendi Potestatem: ergo & prius Iudicandi: ergo ante iudicium & Cognoscendi; Cognitio autem fit ex Confessione. *Ratio:* Quia Ius Iudicandi non potest dari sine obligatione Iudicandorum. Quocirca, vt Sacerdotes ad Absoluendum; ita Peccatores tenentur iure diuino ad Confitendum.

Præceptum hoc, tametsi quidam deducant ex *Matt. 4. Pœnitentiam agite.* Alii ex *Ioan. 5. Pater non iudicat quemquã; sed omne iudicium. &c.* Aut ex *Iac 5. Confitemini:* vt Aug hom 12 Chryl hom 9. ad Heb. &c. Certissimò tamen deducitur ex *Ioan. 20.* iuxta *Conc. Trid. Sess. 14. C. 4.* De præcepto autè diuino rursus præcepit Ecclesia Determinationem certam modi, temporis, casus & causæ. Idcirco Ecclesia suam Determinationem abrogare potest: non Christi Institutionem. Ipse Papa quoque Præcepto, Diuino quidem tenetur absolutè & simpliciter: Ecclesiastico etiam; non quidem Coactiuè, sed tamen Directiuè. Quia licet sit supra Concilium; tam Legislator tenetur lege sua vel Antecessorum.

✠

Xx

Quæ-